

TUNTOSARVI

N:o 12 1981

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 12

30 p:nä kesäkuuta 1981

7. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on
lahjoittanut Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Pirjo Rissanen

TOIMITUKSEN OSOITE

35400 Länkipohja
puh. 935-31357

SISÄLLYS

Ajankohtaista	1
Suomen Kuurosokeat ry:n uudet työntekijät esittäytyvät	4
Yhteispohjoismainen kuurosokeiden henkilökunnan koulutus	7
Lukijan kirjeitä	12
Tapahtumakalenteri	15
Ilmoitusasiat	16
Raine Mustosen matakraportti Neuvostoliitosta .	18

HYVÄÄ KESÄÄ
JA LÄMPIMIÄ
KESÄPÄIVIÄ
KAIKILLE
TUNTOSARVEN
LUKIJOILLE
TOIVOO KOKO
KUUROSOKEIDEN
HENKILÖKUNTA

Inger, Kaija, Toini, Maija, Leena ja Pirjo

AJANKOHTAISTA

Inger Lindgren

Setelipaino teki uuden kymmenenmarkkan setelin. Setelissä on edelleenkin Paasikiven kuva, mutta muu kuvitus ja väri on erilainen kuin vanhassa setelissä. Kymmenenmarkkan setelissä on kuvapuolen alareunassa neljä tunnus pistettä näkövammaisia varten. Sain itse uuden setelin ja petyin kovasti. Näin kyllä silmilläni neljä pistettä, mutta tuntoaistillani en niistä pisteistä saanut selvää. Olisiko käynyt niin hullus-

ti, että yritys helpottaa näkövammaisten rahan käyttöä jäisi pelkäksi yritykseksi? Kuntoutusjohtaja Teuvo Ruponen, Näkövammaisten Keskusliitosta, epäilee että merkinnöistä ei ole paljon hyötyä. Heikki Taipale setelipainosta sanoi, ettei setelien merkitseminen ole helppoa. Setelipainolla ei ollut mitään varmaa keinoa merkitä seteleitä näkövammaisten käyttöön. Uusi seteli on kokeilu. Kokeilu kestää useamman vuoden. Jos saat tällaisen uuden setelin, niin yritä saatko pistemerkinnästä selvää. Kerro mielipiteesi meille muille lähettämällä kirje päätoimittajalle. Päätoimittaja kerää tiedot tähän lehteen.

Valtioneuvoston mielestä meillä Suomessa on liian paljon maitoa. Valtioneuvosto onkin tehnyt päätöksen, että se maksaa maidontuottajalle korvausta, jos maidontuottaja sitoutuu kolmeksi vuodeksi vähentämään lypsylehmiä. Korvausta maksetaan 50 penniä litralta ja korvausta aletaan maksamaan 24.6. lähtien. Tällä toimenpiteellä valtioneuvosto yrittää vähentää maitoa 20 miljoonaa litraa tänä vuonna.

Israel teki pommihyökkäyksen Irakin ydinreaktoriin. Pommituksessa käytettiin Yhdysvalloilta saatuja hävittäjäpommittajia. Reaganin hallitus oli tyyty-

mätön Israelin tekoon. Koneet olivat annettu vain itsepuolustuksessa käytettäväksi. Arabimaat vaativat Yhdistyneitä kansakuntia rankaisemaan Israelia. Rangaistukseksi on ehdotettu mm. kauppasaartoa. Yhdysvallat ovat kieltäytyneet toimittamasta Israelille enempää koneita, koska Israel oli rikkonut Yhdysvalloille antamansa lupauksen. Ranska vaatii Israelille rangaistusta. Ranskan mielestä Israelin tulisi maksaa vahingonkorvauksia Irakille.

Maanjäristys Iranissa vaati ainakin 3000 kuolonuhria. Iranin kaakkoisosassa 10 000 asukkaan Golbafin kaupunki tuhoutui miltei täysin. Kaupunki sijaitsee 80 km päässä alueen pääkaupungista Kermanista. Iranin sisäisissä asioissa on muutenkin levotonta. Uskonnollinen johtaja Khomeini erotti presidentti Bani-Sadrin ylipäällikön tehtävistä. Khomeinin väitteen mukaan presidentti lietsoi kapinahenkeä kansalaisissa. Myöhemmin Khomeini sanoi, että jos Bani-Sadrin pyytää anteeksi julkisesti hän voi jatkaa virkaansa.

SUOMEN KUUROSOKEAT RY:N UUDET TYÖNTEKIJÄT ESITTÄYTYVÄT

Olen Maija Haapalainen, uusi kuurosokeiden kuntoutussihtööri, 24 v ja kotoisin Rovaniemeltä. Opiskelin Tampereen yliopistossa ja valmistuin sosionomiksi v. 77. Senjälkeen olen opiskellut yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa. Valmistun yhteiskuntatieteiden kandidiksi. Kandin tutkintoon kuuluvan tutkielmatyöni olen tehnyt kuurosokeiden kotipalvelutarpeesta. Monet teistä tuntevatkin minut. Olen haastatellut monia teistä tutkimustani varten. Keskuspaikkani on Rovaniemi ja alueenani on koko Pohjois-Suomi.

Olen Leena Hassinen, Itä-Suomen kuurosokeiden kuntoutussihtööri. Olen 23-vuotias ja kotoisin Joensuusta. Valmistuin ylioppilaaksi v. 77. Olen opiskellut Jyväskylän yliopistossa neljä vuotta erityispedagogiikkaa (= vammais-

ten opetusta ja kasvatusta). Aloitin uudessa toimeni kesäkuun alussa. Syksyllä jatkan opiskelua ja olen silloin virkavapaalla. Muutan Kuopioon vasta vuoden alussa. Kuopiossa tulee olemaan keskuspaikkani (toimisto).

Itä-Suomi on minulle tuttua seutua. Kuurosokeita sieltä en tunne paljon, mutta pianhan tutustumme toisiimme. Olen ollut kuurojen ja kuurosokeiden työssä mukana ja osaan viittoja. Olen tehnyt työtä lasten ja aikuisten parissa (kanssa). Viimeksi olin Kuurojen Liiton sosiaaliohjaajan viransijaisena. Olen ollut mukana muutamilla kuurosokeiden kursseilla ja tukihenkilötoiminnassa. Odotan innokkaasti uuden työni alkua. Toivon, että osaan tehdä työtäni iloisella mielellä ja olla tukena kuurosokeille.

Olen Toini Pieskä ja kotoisin Ylivieskasta, Keski-Pohjanmaalta. Valmistuin Järvenpään Lutheropistosta toukokuussa diakonia- ja sosiaalityöntekijäksi. Kesäkuun alusta alkaen olen ollut Helsingissä Kuurosokeat ry:n toimistotyöntekijänä. Hoidan erilaiset maksut. Teen konekirjoitustyöt ja otan vastaan puhelujia.

Minulle voi ilmoittautua kurssille halukkaat. Otan myös vastaan kuurosokeita asiakkaita silloin kun Kaija ja Inger ovat pois. Minulta voitte myös kysellä erilaisista asioista.

Olen Pirjo Rissanen, 34 vuotias neljän vallattoman lapsen äiti. Aloitin kesäkuun alussa kuurosokeiden kuntoutussihteerinä. Alueeni on Keski-Suomi ja Pohjanmaa. Keskuspaikkani on Länkipohja, jossa on toimistoni. Ennen kuurojen ja kuurosokeiden työtä olin ammatiltani kanslisti. Viimeiset kolme vuotta olen ollut mukana erilaisilla kuurojen ja kuurosokeiden kursseilla. Olen kouluttanut kuurosokeiden kuuroja vapaa-ajan tulkkeja. Olen ollut myös mukana tukihenkilötoiminnassa ja runsaan vuoden verran toimittanut teille tätä Tuntosarvea. Olen mukana kuurosokeiden henkilökunnan Pohjoismaisessa koulutuksessa. Syksyllä olen kahdeksan viikkoa mukana Pohjoismaisessa koulutuksessa. Toivon kuitenkin, että mahdollisimman pian koulutuksen loputtua, pääsisin aloittamaan oman alueeni kuurosokeisiin tutustumisen.

YHTEISPOHJOISMAINEN KUUROSOKEIDEN HENKILÖKUNNAN KOULUTUS

Maija Haapalainen, Alli Leppälä

Pohjoismainen kuurosokeiden henkilökunnan koulutus on alkanut Ruotsissa tämän vuoden helmikuussa. Kurssipaikkana on Uddevalla Ruotsin länsirannikolla. Uddevalla on 50 000 asukkaan kaupunki ja sijaitsee n. 80 km Göteborgista pohjoiseen.

Tarkoitus on, että kursseilla on mukana jokaisesta viidestä Pohjoismaasta kuurosokeiden työntekijöitä. Kurssien järjestäjänä ja rahoittajana toimii Pohjoismainen Ministerineuvosto.

Ensimmäinen kuuden viikon mittainen kurssi oli tarkoitettu lasten ja nuorten kuurosokeiden parissa työskenteleville henkilöille. Kurssi oli helmi-maaliskuussa Uddevallassa.

Huhtikuussa alkoi aikuisten kuurosokeiden kanssa työskentelevien henkilöiden koulutus. Aikuisten kurssi kestää yhteensä 12 viikkoa. Ensimmäiset neljä viikkoa pidettiin Uddevallassa 21.4.-15.5. Kurssia jatketaan syksyllä. Syksyn kurssiin sisältyy mm. työskentelyä jonkun toisen pohjoismaan kuurosokeiden parissa.

Aikuisten kurssilla oli mukana kymmenen henkilöä. Kurssin johtajana on tanskalainen Jes Kryger. Tanskasta olivat mukana Ejnar Madsen ja Grethe Rasmussen, Norjasta Mette Enoksen ja Trygve Bang, Ruotsista Hjördis Hägglund ja Sirkka Nahkala. Suomesta kurssille osallistuu kuurosokeiden kuntoutussihteri Maija Haapalainen, Näkövammaisten ammatikoulun kotitalousopettaja Alli Leppälä, Näkövammaisten Keskusliiton kuntoutussihteri Terhi Pikkujämsä ja kuurosokeiden kuntoutussihteri Pirjo Rissanen.

Aikuisten kurssilla perehdytään niihin asioihin ja ongelmiin, jotka ovat tärkeitä kuurosokeiden työssä. Harjoittelimme pareittain opastusta ja liikkumista. Olimme silmät peitettyinä ja korvat tukittuina. Meidän piti myöskin syödä yksi ateria »kuurosokeina». Ruotsalaiset kouluttajat esittelivät Ruotsissa käytössä olevia apuvälineitä. Katselimme filmiä kuurosokeiden jokapäiväisestä elämästä ja keskustelimme siihen liittyvistä ongelmista.

Tutustuimme lukutelevisioon, Magnavisio. Tämä apuväline on Ruotsissa ilmainen kaikille kuurosokeille, jotka voivat sitä käyttää. Lukutelevisio suurentaa kirjoituksen (tekstin) tai kuvat 8-50 kertaa suuremmaksi. Jos kuurosokealla on näköä jäljellä niin lukutelevisio auttaa lukemisessa ja kirjoittamisessa.

Pohjoismaiden ainoa kuurosokeiden asioihin erikoistunut psykologi on Halvor Nordeng. Halvorin työpaikka on Oslossa, kuurosokeiden keskustyöryhmässä (centralteam). Halvor puhui miten kuurot käyttävät silmiään paremmin kuin kuulevat ja sokeat käyttävät korviaan paremmin kuin näkevät. Hyvin paljon Halvor puhui kuurosokeiden vaikeuksista, kun sekä kuulo että näkö vaurioituvat.

Suomesta kävi dosentti Lea Hyvärinen (silmälääkäri). Lea kertoi meille näkemisestä ja kuulemisesta. Opimme, että aivot ovat tärkeä elin näkemisessä ja kuulemisessa. Saimme paljon tietoja myös siitä, millä eri tavoilla kuulo ja näkö voivat vaurioitua.

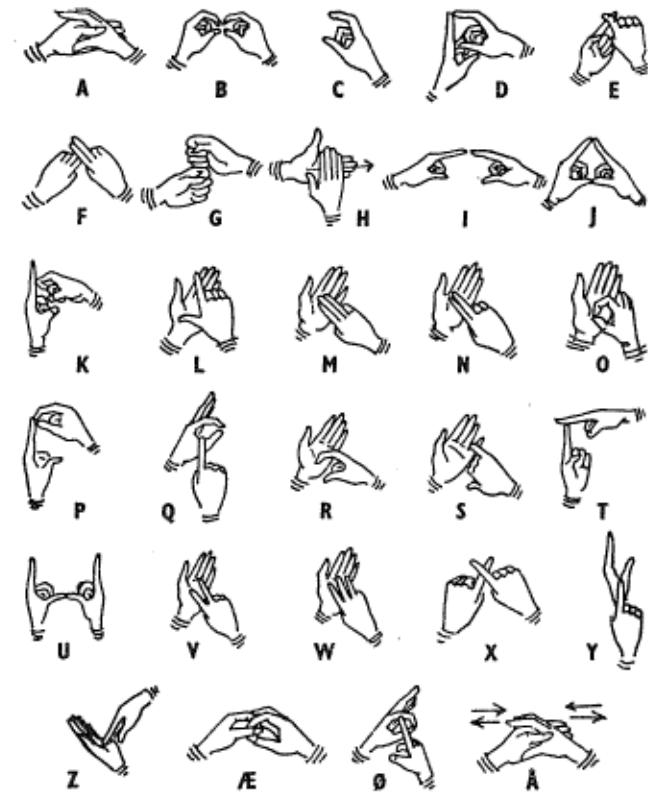
Meille kävi puhumassa myös norjalainen kuurosokea Reinhold Robertsen. Reinhold on aikuisena kuuroutunut ja sokeutunut. Hän on tällä hetkellä Norjan kuurosokeiden yhdistyksen puheenjohtaja. Oli mielenkiintoista kuurosokealta itseltään kuulla, millaista on elää kuurosokeana. Reinhold sanoi, lähikosketus on kuurosokean tärkein yhteys muihin ihmisiin. Lähikosketusta eivät mitkään tekniset apuvälineet voi korvata. Reinhold sanoi myös, että kieli on yhteys ihmisten välillä ja oppiminen on avain vapautteen ja parempaan elämään.

Kurssimme johtaja Jes, kertoi meille tutustumismatkoistaan eri maihin. Jes kertoi mitä kuntoutumismahdollisuuksia kuurosokeilla on Euroopan eri

maissa.

Tanskalaisen Ålborgin koulun kuurosokeiden lasten osaston johtaja Kurt Vinterhøj puhui monivammaisten kuurosokeiden lasten ongelmista.

Teimme kaksi matkaa Göteborgiin. Kävimme tutustumassa erään sairaalan näkökeskuksen toimintaan. Toiminta oli paljon samanlaista kuin meillä Suomessakin. Kävimme myös kaupungin omistamassa monitoimitalossa. Talo oli tarkoitettu kaikkien vammaisten käyttöön vapaa-ajan viettoa varten. Monitoimitalossa oli uimahalli ja urheilusali. Erilaisia askarteluhuoneita oli kaikkien käyttöön. Siellä oli myös kirjasto ja opetuskeittiö. Talossa oli myös asuinhuoneita. Asuinhuoneet olivat vain tilapäiseen käyttöön. Toisen matkan teimme Vammaisen 81-messuille. Messuilla esiteltiin erilaisia vammaisille suunniteltuja apuvälineitä. Mukana oli myös kuurosokeille tarkoitettuja apuvälineitä, mutta meidän mielestämme kuurosokeiden apuvälineitä oli liian vähän esillä. Lopuksi menimme mukaan vammaisten mielenosoitusmarssiin. Mielenosoitusmarssissa oli mukana arviolta 7 000 osanottajaa. Me marssimme ruotsalaisten kuurosokeiden kanssa. Marssimassa oli monia eri vammaisryhmiä. Marssin tarkoitus oli saada ihmiset huomaamaan vammaiset. Vammaisetkin tarvitsevat työtä ja tasa-arvoista kohtelua. Mielenosoitusmarssi liittyi vammaistenvuoden tapahtumaan Ruotsissa.

Norjalaiset kahden käden tehtävät sormiaakkoset. Opettelimme kaikki innokkaasti aakkostamaan oman nimeämme. Norjalaisen Reinholdin saapuessa osasimme jokainen esitellä itse itsemme. Näitä sormiaakkosia käytetään vain Norjassa. Suomessa käytössä olevat sormiaakkoset ovat kansainväliset sormiaakkoset.

LUKIJAN KIRJEITÄ

Olen Vieno Hyttinen ja asun Marielundissa, lähellä Turkoa. Isäni kuoli talvisodan aikana ja äitini kuoleman jälkeen muutin tänne Marielundiin. Vuonna -55 sain lahjaksi matkaherätyskellon. Se oli ensimmäinen kelloni. Katselin ja kuuntelin silloin vielä silmiläni ja korvillani. Hämäräsokeus on kyllä ollut minulla lapsesta asti. V. -58 aloin käyttämään silmälaseja ja kuulolaitetta jatkuvasti. V. -60 ostin ensimmäisen rannekelloni, jota käytin 13 vuotta. 60-luvun puolivälissä ostin ranneherätyskellon. 70-luvun puolivälissä aloin käyttää pisterannekelloa, kun näköni alkoi nopeasti huonontua. Myöhemmin sain kuurosokeain herätyskellon, kun en nähnyt enää tavallisen kellon numeroita.

Tämä kevät on ollut yllätyksellinen. Olen herännyt huomaamaan kellojen välttämättömyyden. Huh-tikuun 17 päivä minulta rikkoutui rannekello ja 10 vuorokautta myöhemmin pysähtyi kuurosokeain herätyskello. Molemmat ovat nyt korjattavina. Aamut ovat olleet harmillisia ilman kelloa. Heräämiseni ovat olleet vaistonvaraisia. Herään miten sattuu. Odotan, että kelloni tulevat korjattuina mahdollisimman pian. Haluan palata säännölliseen elämän rytmiini.

Olen monta kertaa ajatellut kuulevia ja mitä he ajattelevat meistä kuurosokeista. Halusin kerran mennä ulos iltapäivällä. Tunnen hyvin tiet ja käytän keppiä. Minulle sanottiin etten voi mennä ulos, koska on pimeää. Monet helposti luulevat ettei kuurosokea voi lähteä yksin pimeässä. Jos kuurosokea on oppinut liikkumaan kepin kanssa ja paikka on hänelle tuttu, niin kyllä kuurosokea voi mennä ulos. Ei ole mitään väliä onko ilta, pimeää vai valoisaa. Miten saisimme omaisemme ymmärtämään meitä kuurosokeita paremmin ja auttamaan selviytymään itse. Ei meitä tarvitse niin paljon holhota, ajattelee Hilja.

LOMAVIIKKO KOIVURANNASSA

Väinö Pelli

Olin mukana kuurosokeain lomaviikolla 25.-30.5. Kuopiossa Koivurannassa. Meitä oli yhteensä 18, joista 12 kuurosokeaa. Risto Huovinen oli leirin opasohjaaja. Voimistelimme, kävelimme ja kävimme kuntoretkellä. Meille selvitettiin myös tärkeitä kokousasioita. Kävimme uimassa ja saunassa kolme

kertaa viikossa. Koivuranta on kaunis ja mukava paikka.

Koivuranta toivottaa tervetulleeksi myöskin kuurosokeiden perheiden nuoret. Nuorten kurssi pidetään 27.-31.7.

TAPAHTUMAKALENTERI

21-31.7.81 Peruskurssi, Näkövammaisten Keskusliiton Monitoimitalo, Helsinki.

Kurssille on vielä pari paikkaa vapaana. Jos olet kiinnostunut, ota yhteyttä yhdistyksen toimistoon, Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki 51

3-8.8.81 Perhekurssi, Peräpohjolan Opisto, Tornio. Kurssi on tarkoitettu kuurosokeille ja heidän perheilleen. Kurssin aikana voi opiskella sormiaakkosia, viittomaikieltä, pistekirjoitusta, liikkumista. Opiskelun lomassa voidaan askarrella, keskustella, ulkoilla ja keksiä muuta mukavaa. Lapsille on omaa ohjelmaa, joten vanhemmat saavat päivisin keskittyä opiskeluun kaikessa rauhassa.

Kurssi on sinulle ja perheenjäsenillesi ilmainen. Myös matkat korvataan yleisten kulkuneuvojen taksojen mukaan.

Ilmoittautumiset yhdistyksen toimistoon 15.7.81 mennessä.

ILMOITUSASIAT

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy elokuun 15:sta päivä. Toimituksen osoite on taas Pirjo Rissanen 35400 Länkipohja. Kirjoitelkaahan kesäkokemuksistanne.

60 VUOTTA

Täyttää Saara Tikkanen 23.7.1981
Puistokatu 19 B 40
40200 Jyväskylä 20

Järjestämme äiti-Saaralle syntymäpäiväkekkerit 25.7. klo 14.00-21.00 Jyväskylän seurakuntatalolla Yliopistonkadulla. Tervetuloa ystävät ja tuttavat, odotamme teitä pannu kuumana Ulla ja Pirjo.

HELSINGIN RAUTATIEASEMALLA TAPAHTUU

Inger Lindgren

Kesän alussa saatiin Helsingin rautatieasemalle kolme laituriemäntää. Laituriemännät opastavat matkustajia monella eri kielellä, mutta he eivät kuiten-

kaan osaa viittomakieltä. Kesän ohjelmaan kuuluvat asemalaiturilla esitettävät kansantanssiesitykset ja musiikkiesitykset. Vammaisten vuoden kunniaksi on myös vammaiset otettu huomioon. Näkövammaisia varten on aseman pohjapiirroksesta tehty kohopainos. Kohopainosta jaetaan ihmisille, jotka sitä tarvitsevat. Kohopainoksen avulla täysin sokea henkilö, tuntoaistia käyttäen, voi selviytyä yksin lippuluukulle tai oikealle asemalaiturille. Vaikeavammaisen voi saada nyt myös saattajan tai pyörätuolin käyttöönsä. Matkatavaratoimisto hoitaa pyörätuolien lainauksen ja sieltä voi kysyä myöskin saattajaa (puh. 90-707 3422). Palvelut on hyvä tilata ja varmistaa hyvissä ajoin ennen matkaa.

Rautatieasemasta yritetään tehdä matkustajille viihtyisämpi. Tiloja on korjattu sekä kukkaistutuksia ja erilaista ohjelmaa on luvassa. Helsingin rautatieasema oli ennen hyvin rauhaton paikka. Nyt tilanne asemalla on rauhoittunut. On kuitenkin hyvä muistaa, että siellä missä on kiireisiä matkustajia, on myöskin »pitkäkyntisiä» varkaita. Aina kun matkustat, pidä hyvää huolta matkatavaroistasi, käsilaukusta, lompakosta ja matkalipuista. Illoinen matkallelähtö voi muuttua suruksi, jos varas on vienyt kukkaron ja rahat.

RAINE MUSTOSEN MATKARAPORTTI NEUVOSTOLIITOSTA

Silmälääkärivaltuuskunta teki matkan Neuvostoliittoon 24.11-3.12.1980. Matkalla oli mukana silmälääkäreitä eri puolelta Suomea mm. silmälääkäri Raine Mustonen Näkövammaisten Keskusliitosta.

Mukana matkalla oli: Prof. Erkki Tuovinen KYKS:n silmätautien klinikalta, apul.prof. Ahti Tarkkanen HYKS:n silmätautien klinikalta, apul.prof. Ulf Krause OYKS:n silmätautien klinikalta, dos. Lotta Salmi-nen TYKS:n silmätautien klinikalta sekä ylilääkäri Raine Mustonen Näkövammaisten Keskusliitosta.

Matka oli ensimmäinen virallinen suomalaisten silmälääkäreitten tekemä tutustumismatka Neuvostoliittoon. Kaksi vuotta sitten viiden neuvostoliittolaisen silmälääkärin valtuuskunta vieraili Suomessa.

Matka suuntautui Moskovaan ja Odessaan. Aluksi vierailimme viiden päivän ajan Moskovassa Helmholtz-instituutissa ja sen jälkeen viiden päivän ajan Odessassa Filatov Instituutissa. Nämä molemmat laitokset ovat suuria silmäsairaloita, joissa on hoitosastojen ja poliklinikkojen lisäksi laajat tutkimuslaboratoriot, joissa kehitetään uusia tautien tutkimus- ja hoitomenetelmiä sekä tehdään tieteellistä tutki-

mustyötä. Molemmissa laitoksissa on useita satoja vuodepaikkoja ja poliklinikoilla kävi joka päivä tuhansia ihmisiä potilaina. Kummassakin laitoksessa on 200-300 lääkäriä.

Valtuuskunnalle näytettiin kaikki tärkeimmät vuodeosastot ja tutkimuslaboratoriot. Tapasimme myös monia lääkäreitä. Näimme leikkaussaleja, laboratorioita ja tutkimusyksiköitä. Meille esiteltiin leikkattuja potilaita, joten saatoimme itse arvioida kirurgisen hoidon tasoa.

Yleisvaikutelma oli se, että lääketieteellinen taso yleisesti ottaen on hyvä ja kestää hyvin vertailun länsimaisen lääketieteen kanssa. Tutkimus- ja hoitovälineet olivat korkeatasoiset, osittain samoja länsimaisia välineitä, joita on käytössä Suomessakin ja osittain itse Neuvostoliitossa kehitettyjä. Lääkärihenkilökunta oli yleensä erittäin hyvän koulutuksen saanutta ja käsityksen mukaan heidän asiantunteuksensa oli erittäin hyvä.

Varsinkin silmäkirurgian alalla, sarveiskalvonsiirtojen tekemisessä, sarveiskalvoproteesien valmistuksessa, silmän kasvainten hoidossa sekä silmätapaturmien hoidossa hoitotulokset olivat erittäin hyviä. Tämä johtuu osittain siitä, että vaikeitten tapausten hoito on keskitetty suuriin yksiköihin. Esimerkiksi Odessan instituutti palvelee 50 miljoonan asukkaan Ukrainan väestöä, joten laitoksissa toimiville lääkäreille kehittyvä suuri kokemus vaikeitten tapausten hoidossa.

RETINITIS PIGMENTOSA-KYSYMYS

Huomiotamme kiinnitti erityisesti Retinitis pigmentosa-kysymys, koska Neuvostoliittoon on runsaasti matkustanut suomalaisiakin potilaita saamaan hoitoa tähän sairauteen.

Ensinnäkin hoito ei ole yhtenäistä koko Neuvostoliitossa, vaan Helmholtz instituutin hoito on täysin erilainen kuin mitä annetaan Filatov-instituutissa Odessassa. Mitään yhtenäistä hoitomenetelmää, joka olisi käytössä koko Neuvostoliitossa, ei ole. Toiseksi sikäläiset lääkärit eivät väitä, että heidän hoitonsa pystyisi parantamaan sairauden. Sen sijaan he puhuvat sairauden stabilisoinnista, joka heidän käsityksensä mukaan kestää muutamasta kuukaudesta muutama vuoteen. Kolmanneksi Retinitis pigmentosan hoito Neuvostoliitossa lähtee siitä, että kaikkia potilaita täytyy hoitaa.

Valtuuskunnalle ei esitetty mielestämme pätevästi suoritettuja tieteellisiä tutkimuksia hoidon tehosta. Hoidossa käytettiin erilaisia uutteita, esim. turpeesta, istukasta ja kasviksista tehtyjä uutteita sekä ultraääntä. Varsinkin Filatov-instituutissa Retinitis pigmentosan hoito perustuu aivan suomalaisille vieraseen lääketieteelliseen perinteeseen, jota esiintyy myös Keski- ja Etelä-Euroopassa ja jonka suomalaisena vastikkeena on homeopaattiset lääkkeet.

Matkavaikutelmaksi jäi se, että Retinitis pigmen-

tosa on edelleen tuntemattomasta syystä johtuva sairaus, johon ei ole olemassa hoitoa. Näyttöä ei myöskään esitetty siitä, että sikäläisellä hoidolla olisi saatu todella taudinkulkua pysäytettyä.

Retinitis-Yhdistyksen puheenjohtaja Teppo Kilkko kertoi, että retinitis-Yhdistykseen kuuluu n. 30 kuurosokeaa. Monet kuurosokeat ja kuulevat retinitis-potilaat ovat anoneet Neuvostoliittoon silmälääkärin hoitoon. Kaikista hakijoista vain vajaa puolet ovat saaneet myönteisen päätöksen. Neuvostoliitosta palattuaan heillä kaikilla on ollut samanlaiset hoito-ohjeet.